

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

ASPECTE LEGATE DE CULTIVAREA ARBUȘTILOR ORNAMENTALI

INTRODUCERE

Cultivarea corectă a arbuștilor ornamentali, atât în spațiile publice, cât și în grădinile private, necesită respectarea cerințelor specifice fiecărei specii, cum ar fi: alegerea condițiilor optime de plantare, efectuarea la timp a lucrărilor de întreținere și aplicarea măsurilor fitosanitare pentru prevenirea și combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor. O îngrijire adecvată nu doar că le menține aspectul estetic, ci le asigură și o dezvoltare sănătoasă și longevitate. Alături de arbori și subarbuști, arbuștii ornamentali fac parte din grupa de plante lemnoase cultivate în scop decorativ, dar și pentru crearea unui climat mai bun pentru sănătatea oamenilor, reducerea efectelor poluării, valorificarea terenurilor care nu sunt favorabile practicării agriculturii și construcțiilor, înfrumusețarea spațiilor verzi (parcuri, scuaruri, grădini, zone de agrement). În aceste spații, arbuștii sunt cultivați adesea împreună cu arbori ornamentali, oferind un peisaj echilibrat și plăcut. Unele specii sunt utilizate în scop medical: *Betula* (mesteacănul), *Rosa canina* (măceșul, fructele), *Pinus sylvestris* (pinul, mugurii), *Tilia* (teiul). Alte specii, precum *Quercus* (stejarul), *Abies* (bradul) sau *Pinus* (pinul), au efecte bactericide datorită fitoncidelor din frunze și contribuie la o calitate mai bună a aerului, în vreme ce florile și fructele arborilor sau arbuștilor, precum *Rosa centifolia* (trandafirul de dulceață), *Malus* (mărul), *Sambucus* (socul), *Hippophae rhamnoides* (cătina albă), au proprietăți alimentare deosebite. Totodată, plantele ornamentale lemnoase, inclusiv diverse specii de arbori decorativi pentru curte și plante decorative de exterior, pot reprezenta o resursă economică importantă prin volumul producției și al exportului de material săditor.

REZULTATE

Arbuștii decorativi sunt mai mici decât arborii, cu o înălțime maximă de 7 metri. Aceștia sunt multitulpinali și, în funcție de forma de creștere, se împart în:

- Arbuști târători – *Cotoneaster dammeri* var. *radicans* (cotoneaster târător), *Euonymus fortunei* var. *radicans* (salba târătoare);
- Arbuști semitârători – *Juniperus chinensis* (ienupăr chinezesc);
- Arbuști erecți – *Potentilla fruticosa*, *Deutzia gracilis* (deutzia sau floarea japoneză de zăpadă), *Berberis thunbergii* (dracilă japoneză),
- Arbuști urcători (liane) – *Clematis alpina* (clematis siberian, clematis montan), *Wisteria sinensis* (glicină chinezească), care cresc pe verticală și necesită un sistem de prindere, cum ar fi cârceii sau rădăcinile adventive.

Anumiți arbuști ornamentali, cultivați pentru gard viu, suportă tunderea, în timp ce arbuștii cu creștere liberă nu trebuie tunși pentru a-și menține forma naturală. Printre aceștia, se regăsesc arbuști ornamentali pitici, potriviți pentru grădinile de mici dimensiuni.

Subarbuști

Subarbuștii sunt plante lemnoase intermediare între arbuști și plante erbacee perene. Sunt lemnificați doar la bază, iar partea superioară este erbacee. Aceștia pot avea creștere târătoare, erectă sau semipendulă: *Vinca* (saschiu, merișor), *Hypericum* (sunătoare), *Lavandula* (lavandă), *Perovskia* (salvie rusească). (Cristina Mănescu, 2022)

Condiții de plantare a arbuștilor ornamentali

Dintre toate speciile de arbuști ornamentali, cele mai des cultivate sunt tuia/thuja, ploaia de aur, lămâița/iasomia, dracila, cununița și călinul. Aceștia sunt adesea combinați cu arbori ornamentali cu flori și arbori ornamentali de grădină pentru a crea peisaje spectaculoase.

Condițiile de plantare a acestora țin de câteva aspecte esențiale pentru dezvoltarea lor corectă și anume:

- perioada optimă de plantare;
- alegerea terenului pentru cultivarea lor;
- cerințele de temperatură, apă, lumină, sol.

Plantarea principalelor specii de arbuști ornamentali

În ceea ce privește cultivarea celor mai întâlniți arbuști ornamentali, condițiile de plantare diferă în funcție de particularitățile fiecăruia dintre ei.

Plantare tuia (*Thuja occidentalis*) – Familia Cupressaceae

Tuia este o plantă des utilizată în amenajarea grădinilor, alături de diverse plante decorative de grădină.

Aceasta se înmulțește prin semințe, butași, marcotaj prin arcuire (la ramurile inferioare) și altoire prin placaj. Semănatul se poate realiza toamna târziu sau primăvara, în aprilie, la o adâncime de 1 – 1,5 cm și la o distanță de 20 – 25 cm. Butășirea se aplică iarna doar în sere și în răsadnițe reci, iar după înrădăcinare urmează plantarea în câmp. Se poate planta sub formă de gard viu, în aliniament sau izolat. Dintre varietățile de plante cultivate (cultivaruri), cele pitice sunt foarte apreciate.

Plantare ploaia de aur – gard viu (*Forsythia intermedia*) – Familia Oleaceae

Ploaia de aur este un arbust ornamental cu flori galbene, apreciat pentru frumusețea sa și pentru faptul că poate fi folosit atât în grădini, cât și în parcuri, alături de arbori ornamentali cu flori roz pentru un contrast spectaculos.

Genul *Forsythia* cuprinde mai multe specii: *Forsythia ovata*, *Forsythia suspensa*, *Forsythia atrocaulis*, *Forsythia viridissima*. *Forsythia intermedia* este unul dintre cei mai întâlniți hibrizi (*Forsythia suspensa* x *Forsythia viridissima*). Se înmulțește ușor prin butași sau prin marcotaj. Plantarea se face în perioada de repaus vegetativ (toamna – primăvara), dar este important ca solul să nu fie înghețat, iar temperatura din aer să nu depășească 5°C. Poate fi plantată solitar, dar este mai bine pusă în valoare atunci când este utilizată ca gard viu. Este o plantă care suportă forțarea (poate fi cultivată la ghiveci și iarna, odată ce este pusă la adăpost, la temperaturi de peste 20°C, înflorește).

Plantare lămâița, iasomia (*Philadelphus coronarius*) – Familia Saxifragaceae

Plantarea se realizează în perioada de repaus vegetativ, din toamnă până în primăvară, dacă temperatura aerului este de cel puțin 5°C și solul nu este înghețat. Este o specie de plantă lemnoasă ce se înmulțește prin butași, confecționați iarna sau primăvara. Poate fi plantată solitar, în grupuri și ca gard viu.

Plantare dracila (*Berberis vulgaris*) – Familia Berberidaceae

Dracila este o specie de arbust ornamental care poate avea frunziș roșu sau verde. Există varietăți de arbuști ornamentali cu flori roșii, care sunt decorative și adaugă un accent de culoare puternic în grădini. Cele mai întâlnite specii în parcuri și grădini sunt: *Berberis thunbergii* (dracila japoneză) care are frunze verde închis vara și roșu arămii toamna, *Berberis aristata*, *Berberis dictyophylla*, *Berberis gagnepainii*, *Berberis oblonga*. Se înmulțește prin semințe, butași, marcote, divizarea tufelor și prin altoire. Semănatul are loc imediat după recoltare sau în primăvara următoare, după stratificare. Butășirea este indicată pentru speciile cu frunze persistente și se realizează vara sau toamna. Marcotajul se face primăvara, prin mușuroire. Divizarea tufelor se face toamna, iar altoirea se efectuează în despicătură. Poate fi plantată ca gard viu, solitară sau în grupuri.

Plantare cununița miresei/floarea miresei (*Spiraea x vanhouttei*) – Familia Rosaceae

Această specie oferă o imagine spectaculoasă în perioada de înflorire. Se înmulțește prin butășire, iarna, cu butași lemnicificați, și vara, cu butași semilemnicificați, înrădăcinați în sere reci. Înmulțirea se poate realiza și prin despărțirea tufelor, toamna sau primăvara devreme, dar randamentul va fi mai scăzut. Poate fi cultivată solitar, în grupuri sau în garduri vii libere.

Plantare călin (*Viburnum opulus*) – Familia Caprifoliaceae

Călinul este un arbust ornamental cu flori albe, care poate fi combinat în peisagistică cu alte specii de arbori ornamentali pentru a crea un decor natural deosebit. În general, este o specie de arbust ornamental care crește spontan. Când este cultivat, se poate înmulți prin semințe, marcotaj (mușuroi peste ramurile de la baza plantei; noile plante se desprind după doi ani de la marcotare, toamna târziu sau primăvara devreme) sau butași, recoltați în decembrie, păstrați la 6°C și plantați în martie, în răsadnițe. Totodată, poate fi cultivat în container (ghiveci), iar primăvara, poate fi forțată creșterea în seră sau solar, arbustul înflorind mai repede. Călinul poate fi cultivat solitar, în grupuri sau ca gard viu.

Astfel, arbuștii ornamentali cu flori, arborii ornamentali și diversele plante decorative de grădină pot transforma orice spațiu verde într-un colț de natură plin de culoare și armonie. (Tatiana Sandu, 2009)

Alegerea terenului pentru cultivarea principalilor arbuști ornamentali

Un alt element important, legat de cultivarea corectă a arbuștilor ornamentali, este alegerea terenului potrivit. În funcție de specie, principalii arbuști ornamentali pot fi plantați în următoarele zone:

- tuia (*Thuja occidentalis*), Familia Cupressaceae: sunt preferate zonele de deal și de munte, dar poate fi cultivat cu succes și în zonele de câmpie, acolo unde umiditatea atmosferică este redusă, condiția fiind plantarea într-un loc semiumbrit;
- ploaia de aur, gard viu (*Forsythia intermedia*), Familia Oleaceae: este iubitoare de lumină, prin urmare se dezvoltă bine în zonele însorite, dar suportă și locurile cu semiumbra, se cultivă pe terenuri drenate și ușoare, vegetează bine în marile aglomerări urbane, fiind rezistentă la poluarea cu gaze și fum;
- lămâița, iasomia (*Philadelphus coronarius*), Familia Saxifragaceae: este cultivată în zonele de câmpie și în cele de deal, se adaptează bine în zonele urbane sau industriale pentru că are o rezistență deosebită la poluare;
- dracila (*Berberis vulgaris*), Familia Berberidaceae: este o specie rezistentă la poluare, răspândită din zonele de câmpie până în cele de deal; poate fi gazdă intermediară pentru ciuperca *Puccinia graminis* care provoacă rugina grâului, și, de aceea, este de evitat cultivarea ei în apropierea zonelor agricole sau a locurilor acoperite de gazon;

- cununița miresei/floarea miresei (*Spiraea x vanhouttei*), Familia Rosaceae: specie răspândită din zona litoralului și până la munte, poate fi cultivată cu succes în mediul urban, este rezistentă la poluare, nu este pretențioasă față de sol, dar se dezvoltă cel mai bine pe soluri reavene, poate fi cultivată în zone luminoase, dar și la umbră;
- călinul (*Viburnum opulus*), Familia Caprifoliaceae: este un arbust ornamental indigen, care preferă văile râurilor.

Cerințele față de apă, temperatură, lumină, sol

Tuia (*Thuja occidentalis*) este unul dintre cei mai apreciați arbuști ornamentali, datorită aspectului său compact și capacității de adaptare la diferite condiții de sol. Este o specie mezofilă, cu cerințe moderate față de apă, dar care se dezvoltă mai bine în condiții de umiditate echilibrată atât în sol, cât și aer. Lipsa apei pentru perioade îndelungate și temperaturile ridicate pot cauza stres hidric, ceea ce duce la uscarea unor porțiuni de ramuri. Este rezistentă la ger și suportă semiumbra, deși preferă lumina. Se adaptează bine pe soluri fertile, dar poate crește și pe cele calcaroase.

Forsythia este unul dintre cei mai populari arbuști cu flori galbene, folosit adesea pentru garduri vii. Are necesar mediu spre ridicat de apă și este sensibilă la secetă, fiind recomandată udarea abundentă primăvara și vara pentru a asigura înflorirea optimă. Este rezistentă la ger și înfloarește abundent dacă beneficiază de cel puțin 6 ore de lumină naturală pe zi, deși tolerează și semiumbra. Preferă soluri argiloase, nisipoase sau neutre, bogate în substanțe organice.

Lămâița, iasomia (*Philadelphus coronarius*). Unul dintre cei mai frumoși arbuști cu flori albe, lămâița este ideală pentru grădini datorită parfumului intens și florilor abundente. Are nevoie de umiditate atât în sol, cât și în aer, fiind sensibilă la secetă. În perioadele cu precipitații reduse necesită udare regulată. Este iubitoare de lumină, dar se adaptează și la semiumbra, înflorind mai puțin în aceste condiții. Este sensibilă la ger și se dezvoltă bine pe soluri compacte, chiar și sărace în minerale, dar nu tolerează solurile mlăștinoase.

Dracila (*Berberis vulgaris*) este unul dintre cei mai rezistenți arbuști decorativi de grădină, având o deosebită rezistență la secetă și ger. Acesta se adaptează atât la solurile excesiv de uscate, cât și la cele reavene. Este o specie rustică ce poate vegeta atât în zone însorite, cât și la umbră. Tolerează o gamă variată de soluri, preferând totuși solurile bine drenate, ușoare și reavene.

Cununița (*Spiraea x vanhouttei*). Printre cei mai apreciați arbuști de grădină cu flori, cununița se remarcă prin florile albe dispuse în ciorchini bogați. Este iubitoare de lumină, necesitând cel puțin 6 ore de lumină naturală pe zi, dar tolerează și semiumbra. Este rezistentă la ger și secetă, iar în ceea ce privește solul, nu este pretențioasă. Crește chiar și pe soluri sărace, deși preferă cele fertile, bine drenate, argiloase, nisipoase sau lutoase.

Călinul (*Viburnum opulus*). Unul dintre cei mai impresionanți arbori decorativi cu flori, călinul este o specie hidrofilă, preferând terenurile umede și având o bună rezistență la inundații de lungă durată. Este rezistent la ger și se dezvoltă bine în semiumbra.

Metode de înmulțire a arbuștilor ornamentali

Arbuștii ornamentali se pot înmulți prin semințe sau pe cale vegetativă.

Înmulțirea arbuștilor ornamentali prin semințe

Înmulțirea prin semințe este utilizată cel mai des și poate fi pusă în practică pentru cultivarea arbuștilor ornamentali cu flori direct în câmp, în paturi nutritive, în răsadnițe sau în sere. Există mai multe metode de semănat, dintre care cele mai importante sunt:

- semănatul pe rânduri;
- semănatul în rigole;
- semănatul în cuiburi;
- semănatul pe toată suprafața cultivată.

Adâncimea de semănat este influențată de mărimea semințelor: 1-1,5 cm pentru cele mici și 2-4 cm pentru cele mijlocii și mari. Sunt câteva aspecte importante legate de înmulțirea prin semințe și anume:

- metoda este eficientă pentru anumite specii de arbuști ornamentali; de pildă, în cazul coniferelor, ritmul de creștere a plantelor obținute prin semănare este foarte lent, iar la tisă, durata de germinare a semințelor poate dura chiar și doi ani;
- este indicată utilizarea unor semințe de calitate, certificate, achiziționate din surse sigure (puritate, procent de germinație, energie germinativă);
- semințele trebuie pregătite pentru semănat, în funcție de specie, prin procedee de favorizare a germinației (stratificare, umectare, tratare hidrotermică) și prin procedee de întârziere a germinației (scăderea temperaturii de depozitare a semințelor, la aproximativ 1°C);
- este recomandată respectarea momentului optim pentru semănat; în funcție de specie, poate fi primăvara, toamna târziu sau în timpul verii.

Înmulțirea arbuștilor ornamentali pe cale vegetativă

Plantele ornamentale se pot înmulți pe cale vegetativă, prin mai multe metode:

- butășire - se realizează prin butășirea ramurilor sau prin butași de rădăcină; se pot folosi următoarele tipuri de butași:
  - butași de ramură simpli - folosiți pentru lămâiță/iasomie, spiree, sălcii; sunt fragmente de ramuri anuale sau care nu au mai mult de doi ani și care măsoară 18-22 de cm;

- butași cu călcâi - utilizați la cele mai multe specii de conifere, dud, buxus; lujerii de 1-2 ani sunt smulși de pe ramura-mamă, păstrându-se la bază un segment de țesut lemnos;
- butași cu cârlig - indicați pentru dud, smochin; sunt la fel ca butașii cu călcâi, doar că, de o parte și de alta a bazei se păstrează un segment de 2-4 cm din ramura-mamă; se colectează numai în timpul repausului vegetativ;
- butași de un mugure - au, de-o parte și de alta a bazei, un fragment de 1-2 cm din ramura-mamă;
- butași de rădăcină - utilizați la gutuiul japonez, liliac; sunt segmente de rădăcini tinere, de 6-12 mm grosime și 12-14 cm lungime, recoltate în timpul repausului vegetativ.
- marcotaj - este practicat pentru speciile de arbori și arbuști ornamentali care se înmulțesc mai greu prin butași, cum sunt unele liane, magnolia, hortensiile, glicina, iedererele; concret, este vorba despre înrădăcinarea ramurilor tinere, fără a fi detașate de planta-mamă; marcotele se separă și sunt cultivate în pepinieră, ca puieți tineri; există câteva procedee de marcotaj:
  - marcotaj prin mușuroire - indicat în cazul iasomei, hortensiilor;
  - marcotaj arcuit - recomandat pentru gutuiul japonez;
  - marcotaj japonez - folosit la arbori ornamentali, ca ienupărul, liriiodendronul;
  - marcotaj șerpuit - indicat pentru iederere, vițe ornamentale, glicină.
- drajonare - metoda este recomandată pentru speciile care emit lăstari din mugurii de pe rădăcini, iar separarea drajonilor ar trebui realizată în timpul repausului vegetativ.
- despărțirea tufei - este o metodă recomandată pentru arbuștii și subarbuștii ornamentali, la sfârșitul perioadei de vegetație, adică primăvara devreme sau toamna; tufele arbustive se despart în 2-6 părți, puieții se fasonează, se mocirlesc și se plantează la loc.
- altoire - constă în unirea, pe cale vegetativă, a două segmente de plante, deosebite din punct de vedere morfologic, dar înrudite; pentru plantele ornamentale sunt recomandate mai multe metode de altoire:
  - ✓ altoirea prin apropiere sau alipire - se aplică din martie până în aprilie, altoiul și portaltoiul având rădăcini proprii; se recomandă pentru arborii precum stejarul, mesteacănul;
  - ✓ altoirea cu ramură detașată - se realizează prin mai multe procedee:
    - altoirea în coroană - indicată pentru salcâm, ulm, în aprilie-mai, perioadă în care scoarța portaltoiului poate fi dezlipită ușor, fără risc de leziuni, iar mugurii altoiului nu sunt încă porniți;
    - altoirea în placaj - recomandată în cazul arborilor și arbuștilor cu frunze persistente; portaltoiul se plantează în ghivece, cu 1-2 ani înainte de altoire, iar altoiul se recoltează în momentul altoirii;
    - altoirea în triangulație - este utilizată pentru înmulțirea arborilor și arbuștilor foioși;
    - altoirea în despicătură - se practică în pepiniere, la speciile de foioase;
    - altoirea în copulație - portaltoiul și altoiul ar trebui să aibă aceeași grosime; este indicată pentru arborii și arbuștii foioși.
  - ✓ altoirea cu mugure detașat sau prin oculație - se realizează primăvara (oculație cu mugure crescând) sau în intervalul 15 iulie - 15 septembrie (oculație cu mugure dormind); există două procedee comune:
    - oculația obișnuită - indicată pentru majoritatea speciilor de arbori, arbuști și subarbuști ornamentali;
    - oculația în placaj - mai ales pentru trandafirii cu trunchi, care sunt altoiți în coroană. (Bernardis R., 2016)

Îngrijirea și întreținerea arbuștilor decorativi

Respectarea principiilor de îngrijire corectă va menține sănătatea și aspectul luxuriant al arbuștilor ornamentali, asigurându-le o înflorire bogată an de an.

Lucrări de întreținere

Dincolo de respectarea condițiilor de plantare și de înmulțire, caracteristice fiecărei specii de arbuști ornamentali, sunt necesare și anumite lucrări de întreținere.

Udarea și mulcirea

În funcție de specie, arbuștii au nevoie să fie bine irigați, mai cu seamă în primele luni de la plantare și mai ales dacă se folosesc puieți crescuți în ghiveci care se vor muta în grădină. Totodată, pentru a asigura necesarul nutritiv, se recomandă mulcirea anuală, dar în straturi subțiri și nu direct la baza arbuștilor, pentru a evita subțierea rădăcinilor și apariția dăunătorilor.

Tăierile pentru regenerare

Se realizează în perioada de repaus vegetativ și presupun mai multe etape:

- se identifică leziunile la suprafață;
- se îndepărtează lăstarii porniți din rădăcină, care au crescut în diametrul tulpinii principale;
- se lasă 3-4 lăstari viguroși și ramificați, care pot înlocui, uneori, vechea tulpină;
- se aplică tăieri lăstarilor, la $\frac{1}{2}$ sau $\frac{1}{3}$ din lungimea lor, pentru a obține o ramificare bogată;
- se curăță tulpinile vechi de ramurile bătrâne, slabe, care prezintă leziuni, sunt rupte sau bolnave.

În cazul lianelor care sunt dezgolite la bază și în zona de mijloc, iar frunzele sunt prezente doar spre vârf, restaurarea se face prin tăierea de la bază, la suprafața solului, ca la vița de vie. Specialiștii recomandă ca tăierile de restaurare a arborilor pitici și arborilor ornamentali mici să fie urmate de fertilizări și udări.

Tăierile de întreținere

Se realizează mai ales în cazul gardurilor vii, doar dacă acestea nu sunt cu creștere liberă, de trei ori pe an: în a doua jumătate a lunii mai, la sfârșitul lui iulie și la sfârșitul lunii septembrie. Dacă unii arbuști ornamentali de exterior sunt prea bătrâni, este indicată înlocuirea lor cu arbori ornamentali în ghiveci sau cu plante tinere.

Pentru gardurile vii, care pot fi tunse, se pot folosi specii de arbuști ornamentali, precum:

- tuia (*Thuja occidentalis*), la o înălțime de 1,50 – 4 metri;
- tisa (*Taxus baccata*), la o înălțime de 1 – 4 metri;
- lemn câinesc (*Ligustrum vulgare*), la o înălțime de 1 – 3 metri;
- jugastru (*Acer campestre*), la o înălțime de 1 – 3 metri;
- carpen (*Carpinus betulus*), la o înălțime de 1,20 – 4 metri.

Gardurile vii care cresc liber, fără a necesita tundere, pot fi alcătuite atât din specii foioase, cât și din conifere. Acestea pot fi combinate cu:

- plante cu flori: liliac chinezesc (*Syringa x chinensis*), prun japonez (*Prunus subhirtella*), ploaie de aur (*Forsythia x intermedia*);
- plante mereu verzi: tuia (*Thuja plicata*), călin (*Viburnum x burkwoodii*), rhododendron;
- arbuști sălbatici: alun (*Corylus avellana*), trandafir cu înflorire continuă și fructe decorative (*Rosa multiflora*), scoruș de munte (*Sorbus aucuparia*).

Combaterea și prevenirea bolilor și dăunătorilor

Unele dintre aspectele esențiale pentru cultivarea corectă a arbuștilor ornamentali sunt legate de prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor. Acestea se referă la:

- procurarea arbuștilor din surse verificate, în stare fitosanitară bună;
- monitorizarea continuă, prin verificarea constantă a stării fitosanitare a arbuștilor: în cazul în care se observă semne de boală sau dăunători, să se acționeze eficient și la timp;
- consultarea specialiștilor: în cazul în care apar anumite infecții sau dăunători, este indicat să se consulte specialiștii în domeniu, astfel încât măsurile de combatere să aibă și rezultatele așteptate;
- efectuarea lucrărilor agrotehnice: fiecare specie de arbuști ornamentali are particularitățile ei și, în funcție de acestea, trebuie realizate și lucrările specifice de întreținere;
- aplicarea măsurilor fitosanitare: pot fi aplicate tratamente cu fungicide, erbicide și insecticide. (Bernardis R., 2017)

Bolile care apar la arbuștii ornamentali

Printre bolile frecvente care afectează arbuștii ornamentali se numără:

- *Venturia spilocaea*, infecția fungică provocată de ciuperca *Venturia spilocaea*, atacă specii diverse de plante și arbuști ornamentali;
- putregaiul cenușiu, cauzat de ciuperca *Botrytis cinerea*, este întâlnit în mod special la plantele ornamentale (cu bulbi), dar poate afecta deopotrivă și unele specii de arbuști ornamentali;
- făinarea: în cazul arbuștilor ornamentali, făinarea este cauzată de specii de ciuperci din genurile *Erysiphe* spp., *Sphaerotheca* spp., *Microsphaera* spp., *Podosphaera* spp., *Uncinula* spp.. Făinarea atacă multe specii de arbuști ornamentali, printre care dracila și cununița. Aceasta se manifestă printr-o pulbere fină, care apare pe organele arbuștilor (frunze, flori, lăstari, boboci florali);
- necrozarea ramurilor din exteriorul spre interiorul coroanei, cauzată de ciuperca *Seimatosporium berckmansii*, uscarea ramurilor din interior spre exteriorul coroanei, provocată de ciuperca *Cercospora sequoiae*, uscarea cauzată de alte ciuperci (*Kabatina thujae*, *Didymascella thujina*) care afectează tuia.

Dăunătorii arbuștilor ornamentali

Printre dăunătorii comuni ai arbuștilor ornamentali se numără:

- ✓ cărăbușul de mai (*Melolontha melolontha*);
- ✓ păduchii de frunze (afide);
- ✓ cicada meliferă (*Metcalfa pruinosa*);
- ✓ acarienii;
- ✓ păduchii lănoși.

Pentru prevenirea și combaterea atacurilor dăunătorilor este importantă folosirea rațională a insecticidelor, conform recomandărilor specialiștilor, precum și respectarea lucrărilor de întreținere. De asemenea, buruienile pot fi combătute cu erbicide specifice (Iliescu Ana Felicia, 2002).

CONCLUZII

Arbuștii ornamentali sunt apreciați nu doar din punct de vedere estetic, ci și pentru contribuția pe care o au la o mai bună calitate a aerului sau pentru însușirile medicale și alimentare. Cultivarea lor prezintă particularități, în funcție de specie, și presupune îndeplinirea condițiilor de mediu, realizarea lucrărilor agrotehnice de întreținere, precum și aplicarea corectă și la timp a măsurilor fitosanitare pentru prevenirea și combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Bernardis R., 2016 - Tehnologia arborilor și arbuștilor ornamentali. Vol.1. Editura „Ion Ionescu de la Brad“, Iași.
2. Bernardis R., 2017 - Tehnologia arborilor și arbuștilor ornamentali. Vol.2. Editura „Ion Ionescu de la Brad“, Iași.
3. Iliescu Ana Felicia, 2002 – Cultura arborilor și arbuștilor ornamentali, Ed. Ceres, București.
4. Mănescu Cristina, 2022 – Arboricultură ornamentală. Ed. Total Publishing, București.
5. Sandu Tatiana, 2009 – Arboricultură ornamentală, Editura „Ion Ionescu de la Brad“, Iași.

Materialul este diseminat prin site-ul instituției.

26.03.2025

Elena Georgescu